

APPFELDORF & CO.

עורך דין וმეგრები

בית המשפט המחוזי מרכז

ת'א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקוביץ' נ' דקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

לפני כב' השופט פרופ' עופר גורסקופף

התובעת
חיה רבקה וינדלינג יוסקוביץ'
באמצעות ב"כ ע"ד יעקב קלדרון, ע"ד חנה קלדרון וע"ד אורית שורר

נגד

הנתבעים
1. דקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ
2. עמיר סנדייק
3. חיים סנדייק
באמצעות ב"כ ע"ד נחמן כהן-צדק, ע"ד יוסי מרקוביץ' וע"ד נתניאל אגו

1

פסק דין

2

התובעת והנתבעים הם מתחברים המייצאים סחרורה מסין, ומפיצים אותה בארץ. התובעת טוענת כי
הנתבעים העתיקו ושווקו בישראל דגמים ייחודיים של מוצר אריזה לאיורעים שעיצבה ושיווקה
בחצלה בישראל. מנגד, הנתבעים טוענים כי מדובר במוצר ייחודי מוסף וזולים וחסרי ייחוך, אשר נרכש על
ידם בשוקי סין. המחלוקת בין הצדדים היא בתחום עובdotית, אלומם בחלוקת משקפת עםדות שונות
ביחס לדיני התחרות ההוגנת החלים בנוגע לשchorה שאינה מוגנת באמצעות דיני הקניין הרוחני.

3

4. התובעת, גבי חיה רבקה וינדלינג יוסקוביץ' (להלן: "התובעת") מייבאת ומשווקת מוצר
5. אריזה ודקורציה לאיורעים. רשותה פעילותה בשנת 2006 במסגרת העסק "הבחירה
6. הטיעמה". בין השנים 2006 – 2007 עסקה בייבוא סרטים ופרחים דקורטיביים. בשנת 2008
7. שינתה את שם העסק ל"אורוגנה פלוס". החל משנת 2010 פועלת התובעת תחת חברת
8. "אורוגנה פלוס 2010 בע"מ". לתובעת גם חנות בעיר אשדוד שנקראה "פטיט סוויטס".
9. בעברה, בין השנים 2006 – 2008, הייתה התובעת לכהונה של הנתבעת.¹

10

11. הנתבעת, נזהה כחברת דקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ (להלן: "דקל") הפעלת
12. בישראל במשך 25 שנה. מדובר בחברה גדולה, העוסקת בייבוא ושיווק כל נוי ומוננות.
13. מנהליה הם האחים, הנתבע, עמיר סנדייק, והנתבע, חיים סנדייק (להלן יכוו כל השלשה
14. ייחדיו: "הנתבעים").

רקע עובדתי

15 מתוך 1

בית המשפט המחוזי מרכז

ת'א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל יצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

3. הן התובעת והן הנتابעים מייבאים מגוון רחב של מוצרי מסין. קטלוג הנتابעים כולל מעל
ל- 6000 מוצרים שונים, בעוד שקטלוג התובעת כולל כ- 2000 מוצרים שונים. אין חולק כי
בין הקטלוגים קיימת חפיפה מסוימת, אולם לא בכל מקרה החפיפה עוסקת בתביעה שלפני.
התביעה מתמקדת בשני סוגי מוצרים, אשר התבעת טוענת כי היא זו שעיצבה אותם,
מסרה אותם לייצור בסין, והחללה לשוקם בישראל, וכי הנتابעים החלו לאחר זמן ליבא
שכומותם לישראל. ואלו המוצרים נשוא התביעה:

7
8. **"שיקיות הטלית"** – שיקיות מבד אורגנזה (בד שקו) המועטרות בגדיים,
9. משוקות בשלושה גדלים שונים, שעיליתן ורקומים שני פסי בד כחולים או שחורים
10. בדקרציה המזכירה טלית (ומכאן כינויים). שיקיות הטלית משמשות לאירוע
11. סוכריות, "הפטעות" או כל סכו"ם באירועים בעלי אופי משפחתי-מסורתית (כגון
12. חגיגת בר מצווה).

13
14. **"אריזות הצלופן"** - אריזות מלבניות עשויות ניר צלופן בתשעה דוגמים (מהם כאלו
15. הנבדלים בדוגמאות, ומהם כאלה הנבדלים רק בצבעים), המשמשים לאירוע
16. מתנות, שעיליתן כיתוב כגון "מזל טוב" ו"יום הולדת שמח".

17
18. להלן נתיחס בנפרד לרקע העובדתי הנוגע לכל אחד מהחומרים הללו.

שיקיות הטלית

22. התובעת החלה ביבוא שיקיות הטלית לאץ בשנת 2007. בbasisן, המזכיר בשיקיות בד
23. אורגנזה "סטנדרטיות", אשר ניתן לרכוש אותן כפי שהן ("is as") בעלות נמוכה, וממספר
24. יצנים סינים (ראו מוצג מש/19 שהוצע במסגרת הדיון בעדים הומניים ביום 30.9.2009).
25. אלא שפיקות התבעת היו מעוטרות בפסים כחולים, יותר מכך, מצויות בגדיים.
26. ייחודה, כאמור לעיל, בעיצוב המזכיר טלית, שהיא, כך לטענת התבעת, יציר רוחה
27. (פרוטוקול 30.9.2009, עמוד 5 שורה 8). לדבריה, היא הגתה את הרעיון כשהייתה במטוס
28. בדרך לسان (פרוטוקול 18.11.2010, עמוד 84 שורות 5 – 8). לטענה, היא השקיעה ממון רב
29. בפיתוח המוצר, בקטלוגים ובתערוכות, כדי להחדיר את המוצר לשוק. שיקיות הטלית הפכו
30. למוצר הדגל שלו ותווך פרק זמן קצר נמכרו לחניות שונות בהיקף נאה. בעודה סיפה כך
31. (פרוטוקול 30.9.2009, עמוד 6 שורות 16 – 18): "**אני יודעת שהחומרים האלה לא היו לפני**
32. **בן מעולם. אני יודעת שפיקת ארגונה ביצירת לא הייתה לפני לפני שאני עיצבתי.**"

בית המשפט המחוזי מרכז

ת'א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל יצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

1 בחודש יולי 2009, כשנתים לאחר שהחלה לשוק את שיקות הטלית, נדע לתובעת, מבצעי
 2 חניות מולם עבדה, שהנתבעים משוקרים שקיות בד ארגוניה הדומות בעיצובן לשיקות
 3 הטלית במחירים הנמוכים ממחיריה.

4
 5 יזכיר כי שיקות הטלית של הנתבעים אין זהות במדדיק לשיקות הטלית של התובעת, ואין
 6 מיוצרות באותו מפעל. קיימים הבדלים בגודל, בעובי הפסים ובצבעם, וכן שינוי בצורת
 7 הגדלים. ואולם, אין חולק כי הקונספציה של שני המוצרים זהה, וכי מטרתם לייצור אצל
 8 אדם יהודי אסוציאציה לצורתה של טלית.

אריזות הצלפון

11

12 5. אריזות הצלפון עוצבו בעבר התובעת על ידי גבי חווה קמינר, מעצבת שעוסיקה בסוף שנת
 13 2008. האריזות יוצרו על ידה במפעל סיני בשם YIWU Shun Lei Package Factory (להלן:
 14 "המפעל הסיני"). התובעת החלה בשיווק אחד הדוגמים בארץ בפברואר 2009,
 15 ואולם רוב הדוגמים החלו להימכר על ידה רק במאי 2009 (פרוטוקול 30.9.2009, עמוד 11
 16 שורות 23 – 31). מדובר באריזות סטנדרטיות, המיעוטיות בעיצובם שגרתיים, כדוגמת
 17 פסים, עיגולים וכיו"ב.

18

19 החל מחודש יולי 2009 החלה אף דקל לשוק בארץ אריזות צלפון באוטם דוגמים בדיק.
 20 הנתבעים הזמינו את אריזות הצלפון הללו בסוף חודש אפריל 2009 מאותו מפעל סיני שייצר
 21 עבור התובעת. לטענת הנתבעים הցו דוגמים אלו כሞצררי מדף בשוק החפצים הקטנים
 22 בעיר UAU, שם ראו ורכשו אותם, מבלי שידעו כי המذוררים במווצרים שעיצובם נעשה
 23 על פי הזמנה של התובעת. להשלמת התמונה יזכיר כי התובעת לא ערכה כל הסכם בילדות
 24 עם המפעל הסיני, וזאת מהטעם ש"זה לא יעוז" (ראו פרוטוקול 18.11.2010, עמוד 100).

25

התנהלות המשפטית

27

28 6. ההליך נפתח בבקשת דוחפה שהגישה התובעת ביום 17.9.2009 לממן סעדים זמינים.
 29 במסגרת בקשה זו עתרה התובעת לצו שירוה לנתבעים לחימנע מלעשות כל פעולה מסחרית
 30 בשיקות הטלית ואריזות הצלפון, ולצו שירוה להם ליתן חשבונות לגבי מוצרים אלו.
 31 בתגובהם ביקשו הנתבעים כי בית המשפט ידחה את הבקשה מהטעם שאין לתובעת זכות
 32 ייחודית בשיקות הטלית ובאריזות הצלפון, ומשום שאין הצדקה למנוע תחרות חופשית
 33 ביחס למווצרים אלה.

34

בית המשפט המחוזי מרכז

ת'א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל יצור ויבוא ויצא דברי נוי בע"מ ואח'

- 1 7. הבקשה והתגובה הראשונית נדנוו במעמד הצדדים ביום 21.9.2009 לפני הנשיאה, כבוד
2 השופטת הילה גרטסל. במסגרת זו נחקרו הצדדים ביום 30.9.2009 על תצהיריהם. בסוף
3 הדיון קיבל ב"כ התובעת את המלצה בבית המשפט, והבקשה לטעדים זמינים נמקה.
4
- 5 8. לאחר שהוגשו כתוב ההגנה וככתב התשובה, והתקיימו הליכי גילוי, נקבע התקין לשםעה לפני.
6 עדי הצדדים נחקרו שני מועדי הוכחות (25.11.2010 ו- 18.11.2010), והצדדים הגיעו
7 סיכומים בכתב. לאחר ששמעתי את עדויות הצדדים, עיניים במסכת הראות המפורטת
8 שנפרשה לפני, וشكلתי את האמור בסיכומים שהגשו בא-כוח הצדדים, הגיעו העת
9 להכריע בתובענית.
- 10

טענות הצדדים

- 11 9. לטענת התובעת, היא היוצרת המקורית והבלתיידית הן של שקיות הטלית והן של אריזות
12 הצלופן. היא הוגמה את הרעיון, ערכה סקיצות, שכרה גרפיקאות לעיצובים המקוריים,
13 השתתפה בתערוכות לשם החדרת המוצרים לשוק, ושיווקה לחניות השונות ברוחבי הארץ
14 מאות אלפי יחידות מהם, וזאת עוד חדשניים ובים טרם היווקו הנتابעים את סחרותם
15 המועתקת בארץ. לדבריה, תוך פרק זמן קצר, ובשל ייחוזיות מוצריה ואיכותם, היא הצליחה
16 לעצמה פוניטין רב. ואולם, בשל התחרות ה"פרועה" מצידם של הנتابעים חלה ירידת
17 מכירות מוצריה. בפועל הם התובעים הפרו את כללי התחרות העסקית המקובלים,
18 והתעשרו על גבה. משום כך התובעת עתרה לממן צו מנעה קבוע, לממן צו לאיסוף
19 המוצרים המפרים, ולמו לממן חשבונות נגד הנتابעים. לצד אלה בבקשת התובעת לחייב את
20 הנتابעים בפייצויים על סך 800,000 ש"ח, על חשבון דמי הנזק, טרם קבלת הסעד של ממן
21 חשבונות.
- 22

- 23 10. לטענת הנتابעים דינה של התובענית להידוחות. התובעת מבקשת הגנה בדיין קניין רוחני,
24 מבלי בסיס משפטי, ומבליל שטרחה להבטיח הגנה קניינית למוצריה על דרך הגשת בקשה
25 לרישום מודגס. מטרתה, ליצור מונופול ביחס למוצררי מדף פשוטים, המוניים וחסרי ייחוד,
26 המיובאים מסין. המוצרים לא שווקו על ידי התובעת באופן בו שמה התנוסס על גבי
27 אריזותיהם. גם הרוחות שהציגה אינם מלמדים, לשיטתם, על "הצלחה מסחרית".
28 לדבריהם, דקל היא חברה מובילה ותיקה בישראל. החברה נשפה למוצרים אלה עוד טרם
29 שיוקם על ידי התובעת. לאור זאת, הנتابעים מבקשים לדוחות את התביעה.
- 30

- 31 32
33
34

בית המשפט המחוזי מרכז

ת'א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל יצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

1

2

דיווח והכרעה

3

4. כמובחר התובענה שלפני עסקת שני מוצרים שונים, לגביים הועלתה טענה כי יבואם
5 ושיווקם על ידי הנتابעים פוגע בזכויות התובעת: שקיות הטלית ואריזות הצלפון. שני סוגי
6 המוצרים הללו עוצבו, לטעתה התובעת, על יהה, וווצרו בעורה בסין. עם זאת, קיים שוני של
7 ממש בתבנית העבודה המתיחשת לכל אחד מהמוצרים הללו, והוא מחייב להפריד את
8 הדין לשני ראשי תביעה שונים: ביחס לשקיות הטלית, עסקין בكونספציה יעוצבת
9 יהודית שפותחה על ידי התובעת, ובהעתקתה הנטענת של קונספציה זו על ידי הנتابעים.
10 לעומת זאת, ביחס לאריזות הצלפון עסקין בעיצובים שגרתיים של התובעת, שהזמננו
11 ממפעל בסין, ואשר עותקים מהם נמכרו ככל הנראה על ידי המפעל השני בשוק המקומי,
12 ונרכשו כמוין מדף על ידי הנتابעים.

13

14. להלן ATIICHIS תחילת המשפטיות השונות עליהן ביקשה התובעת לבסס את
15 תביעה, על שני ראשי. לאחר הצגת הממשלה המשפטית, אבחן בנפרד את כל אחד מראשי
16 התביעה, כאשר הדין במוצרי האריזה אקדמי לדין בשקיות הטלית.

17

המסגרת הנורמטטיבית לדין

18. התובעת הצבעה על שלל עילות ודברי חקיקה התומכים, לשיטתה, בתביעה, בגדיר "כל
19 המרבה הרי זה משוכח". בין היתר טענה להפרת זכות יוצרים לפי חוק זכות יוצרים,
20 התשס"ח - 2007, גנבת עין וגזול סוד מסחרי לפי חוק עולות מסחריות, התשנ"ט - 1999
21 והטיעיה צרכנית לפי חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981. ואולם, הרקע העובדתי לתובענה
22 מלמד על נקלה כי כל העילות הללו, וכן אחריות שנרכזו בכתב התביעה, אין מתקיימות
23 במקרה בו עסקין. להלן אבחירות בקרה את הטעמים לכך ביחס לכל אחת מארבע העילות
24 שנרכזו לעיל:

25

26. **א. הפרות זכות קניין רוחני** - התובעת טענה כי מוצרייה הם "יצירות מקוריות ומיחודות
27 אשר לא היו קיימות טרם יוצרה אותן התובעת", מה עוד שלאריזות הצלפון
28 מצורפת אזהרת זכות יוצרים (פרוטוקול 28.11.2010, עמוד 99 שורות 19 – 23).
29 משכך, לשיטתה הנتابעים פגעו בזכותה החומרית והמוסרית המוגנת בחוק זכות
30 יוצרים. בטענה זו אין ממש. ענייננו באירוע, במוצר תעשייתי, שטיפתו וטבעו הוא
31 מושא להגנה בדייני המדגמים, ולא בדייני זכויות היוצרים. סעיף 7 לחוק זכות
32 יוצרים החדש מגדיר בלשון נחרה ופשטת את שנקבע בסעיף 22(1) לחוק זכות
33 יוצרים הישן, דהיינו: "...לא תהא זכות יוצרים במדגם בהגדרתו בפקודת

בית המשפט המחוזי מרכז

ת'א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל יצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

1 הפטנטים והמוגדים, אלא אם כן המודגס אינו משמש ומכוון לשימוש לייצור
 2 תעשייתי...” (לдинן בבדיקה שבין דיני המוגדים לדיני זכויות יוצרים ראו ע”א
 3 Interlego A/S 513/89 Exin-Lines Bros S.A. נ' פ”ד מ”(4) 133 (1994); ת'א
 4 (מרכז) 08-04-5311 נורקיס נ' מיקרוסופט ישראל בע"מ (ניתן ב- 5.10.2010).
 5

6 הנורמה החוקית המתאימה לעניינו היא איפוא דיני המוגדים. אך האם מדבר
 7 במודגס הרואוי להגנה? דומה כי יש לבדוק לעניין זה בין שיקות הטלית לאירוע
 8 הצלפון. באירוע הצלפון אין ייחוד המצדיק הגנה בדיוני מוגדים או בכלל דין אחר
 9 מדיני הקניין הרוחני. מדובר בעיצוב פשוט ושגרתי עם כיתוב סטנדרטי (כגון “МОול
 10 טוב”), שאין בו כל ייחודיות. מנגד, שיקות הטלית, הסטנדרטיות בבסיסן, מתקבלות,
 11 לאחר תוספת הפסים והגדלים, ייחוד המאפשר בחינת הגנה משפטית לעיצוב
 12 התעשייתי. ואולם התובעת לא פעללה לפי פקודת הפטנטים והמוגדים, ולא רשמה
 13 הגנה לא על שיקות הטלית ולא על אירוע הצלפון. מכאן שגם דיני המוגדים לא
 14 יכולים להוועיל לתובעת.
 15

16 ב. הגנה מפני נטילת מוניטין – סעיף 1(א) לחוק עוולות מסחריות תשנ”ט-1999,
 17 שכותרתו “גניבת עין”, קבוע בדילין:
 18

19 ”לא יגרום עסק לכך שנכס שהוא מוכר או שירות שהוא נתן, ייחסבו
 20 בטיעות לנכס או שירות של עסק אחר או לנכס או שירות שיש להם
 21 קשר לעסק אחר.”
 22

23 על הרצינול בבסיס העולה עומד לאחרונה השופט אליעזר ריבלין בע"א 9070/10
 24 טלי דיזון-יפרץ נ' א.ת. סנאם בע"מ (ניתן ביום 12.3.2012):
 25

26 ”העולה נועדה לאזן בין שניINI אינטרסים מנוגדים. מצד אחד, עומד
 27 הצורך להגן על האינטרס הקנייני של בעל מוניטין מפני מי שմבוקש
 28 ”להתעטף” במוניטין זה על חשבוןנו. מנגד, אל מול הרצון להגן על
 29 המוניטין עומדים חופש העיסוק של היצרנים המתחרים והרצון לעודד
 30 תחרות חופשית שתשרת במידה רבה ביותר את קהל הצרכנים... זאת
 31 מושם שההגנה הניננת בגניבת עין מKENה למעשה מונופול ליצרן
 32 הראשוני” (פסקה 7 לפסק-הדין).
 33
 34
 35

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-18395 חייה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

1
2 וידוגש, עצם חיקוי או העתקה לא מלמד על גניבת עין (עו"א 18/86 **מפעלי זכופית**
3 ישראליים פניות בע"מ נ' Les verreies de saint gobain, פ"ד מה(3) 232, 224-
4 .(1991) 233-).

כידוע, העולה של גניבת עין דורשת הוכחת שני תנאים: ראשית, כי התובעת רכשה מוניטין בנכש או בשירות שהוא מצעה (בעניינו, בשיקיות הטלית ובאריזות העצלפון), ו שנית, כי קיים חשש מפני הטיעיה של ציבור הלוקחות הפונציאלי העולול להניח בטיעות כי המוצרים או השירותים שמצוירים הנתקבים הם מוצרי התובעת וראו, למשל, ע"א 5792/99 **תקשותות וחינוך דתי-יהודי משפחה** (1997) בע"מ – עיתון "משפחה" ני אס.בי.סי. פרסום, שיווק וקידום מכירות בע"מ – עיתון "משפחה" פ"ד נח(3) 933, 942 (2001)).

14 התובעת לא הצליחה להוכיח כי היא עומדת בימי מהתנאים הללו. ראשית, היא לא
15 הוכיחה כי ציבור הלקוות (קרי, בת העסק הרוכשים את סחורתה) מיחס חשיבות
16 לזרות היבואן של מי מהמורים נושא התובענה לפני. נហוק הוא, בעלי החניות
17 שהיעדו לפני מטעם התובעת, ציינו כי מבחינתם אין משקל של ממש לשאלת מיהו
18 יבואן הסחרורה, אלא רק למחיר הסחרורה. כך, למשל, לגבי בלומה נוסבויות בעלת
19 חנות הקונה מוציאים חזן מಡק וחן מהתובעת, ציינה כי הסיבה להעדרת ספק כזה
20 או אחר היא בעיקר מחיר המוצר (ולעתיתם גם טיב וצורת הסחרורה), ולא זהות
21 היבואן (ראו פרוטוקול 18.11.2010, עמודים 35 – 36). שנית, לא הוכח כי ציבור
22 הלקוות הפטוניציאלי הוטעה לחשב שהסחרה של הנ忝עים היא סחרות
23 התובעת, וזאת מטעם שהליך של הצדדים, קרי בת העסק, יודעים שמדובר
24 בשני יבואנים מתחרים, וכי סחרה הנרכשת מאחד מהם היא סחרה שהוא מייבא
25 ולא סחרות חבירו.

ג' גז סוד מסחרי – סעיף 5 לחוק עולות מסחריות עוסק בגז של "סוד מסחרי", המוגדר בחוק זה כ" מידע עסקי, מכל סוג, שאינו נחלת הרבים וושאינו ניתן לגילוי פדוי ונקל על ידי אחרים...". קל להיווכח כי לא במידע מסווג זה עוסק הסכשון שלפני שקיות הטלית, קל וחומר, אריזות הצלפון, הם מוצרי מדף הנמכרים בשוקים. מוצרים אלה, מטבעם, ניתן להעתיקם נקל, באמצעות שילוח הזמנה על פי דוגמא לאחד מהmanufacturers הרבים שבסין ווראו גם סעיף 6(א) לחוק עולות מסחריות המבהיר כי "גילוי סוד מסחרי באמצעות הנדסה חוזרת, לא יחשב,unless, amcavim fesol...". ממילא לא ניתן להגן על עיצובים אלה מפני העתקה באמצעות העולה של גז סוד מסחרי.

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-09-18395 **חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ'** נ' זקל ייצור ויבוא ויוצאה דברי נוי בע"מ ואח'

1. הטעה CRCנית – סעיף 2(א) לחוק הגנת הרכנן, התשמ"א - 1981 קובע: "לא יעשה
 2. עסק דבר – בمعנהו או במודע, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר
 3. מועד התקשרות בעסקה – העולל להטעותCRC בכל עניין מהותי בעסקה". סעיף
 4. (31) לאותו חוק מורה כי: "הזהות ל subdivisions בשל עוללה כאמור נתונה CRC
 5. שנגע מהעולה, וכן לעוסק שנגעו, במהלך עסקו, מהטעיה כאמור בסעיף 2".
 6. ואולם הגדרת "CRC" לעניין חוק זה היא "מי שקנה נכס או מקבל שירות מעסוק
 7. במהלך עסקו לשימוש שיעיריו אישי, ביתוי או משפחתי". לפיכך אין עילה זו
 8. רלוונטיות בעניינו, בו לקוחות הצדדים לסכום חם בתוי עסק, ולא CRCים
 9. הסופיים של המוצרים (למעלה לכך יזכיר כי גם רכיב ההטעיה לא מתקיים,
 10. מהטעמים ש奏ינו בפסקה 13(ב) לעיל).

12.

13. במצב דברים זה, עלית תביעתה של התובעת CRC להתמקד בטענות המבוססות בחוק
 14. עשיית עשור ולא במשפט, התשל"ט - 1979, וזאת בהתאם להלכה המנעה שנקבעה בע"א
 15. 5768/94 א.ש.ג.ר. נ' פורום בע"מ, פ"ד נב(4) 289 (1998) (להלן: "הלכת א.ש.ג.ר."); לדיוון
 16. בהלכת א.ש.ג.ר. ראו עופר גروسקובף, הגנה על כללי תחרות באמצעות עשור
 17. ולא במשפט (2002) – 303 (להלן: "grosskopf, הגנה על כללי תחרות").

18.

19. בעניין א.ש.ג.ר. יצר בית המשפט שני נתיבים באמצעות ניתנת להגון במסגרת דיני עשיית
 20. עשור ולא במשפט על יצירות, ריעונות ונכסים בלתי מוחשיים אחרים שאינם מוגנים בדיני
 21. הקניין הרוחני:

22.

23. הנתיב הראשון הוא הכרה בקיומה של זכאות חדשה, שאינה מוכרת בדיני הקניין
 24. הרוחני (וראו במיוחד פסקי הדין של השופטים טוביה שטרבסברג-כחן, יצחק זמיר,
 25. שלמה לוין ומישאל חשין). בנתיב זה פסע בית המשפט העליון בע"א 8483/02
 26. אלוניאל בע"מ נ' מקדונלד, פ"ד נח(4) 314 (2004), כאשר הבהיר, באמצעות דיני
 27. עשיית עשור ולא במשפט, בקיומה של זכאות קניין לאדם בתדמיתו המשחריטה.

28.

29. בע"א 2287/00 שותם מכונות ומלטיים בע"מ נ' הרדר (ניתן ב- 5.12.2005;להלן:
 30. "ענין שותם") מבחר השופט אליעזר ריבלין כי:

31.

32. "שפטי הרכב השונים בפרשת א.ש.ג.ר. מנו תנאים שונים המקיימים
 33. בעניינו זכאות מכוון דיני עשיית עשור ולא במשפט. נראה כי שני תנאים
 34.

בית המשפט המחוזי מרכז

ת'א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל יצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

1 זכו לתמיכת רוב השופטים: האחד לפיו "על הרעיון להיות מסוים, ניתן
 2 להגדירה, חדשני יהודי ויישומי ועליו להיות רעיון שבReLUו עשו בו שימוש
 3 או שבכוננותם לשמשתו בו שימוש" (ענין א.ש.ג.ר., עמ' 431); ושנית, "על
 4 הזוכה להיות מודע לכך שהוא מעתיק מוצר פרי רעיון של אחר" (ענין
 5 א.ש.ג.ר., עמ' 432)." .

6 כשלעצמו, שותף אני לעמדה לפיה החוקיקה השיפוטית במסגרתה מוכרת זכאות
 7 חדשה מכך דיני עשיית עשר ולא במשפט צריכה להיות מצומצמת. בהתאם
 8 לגישה זו אין מקום להכיר על דרך קיינה שיפוטית בזכאות שאינה מוכרת בדיני
 9 הקניין הרוחני אלא במרקם חריגים, הנופלים מוחוץ ל"תחומי הכלבידה" של דיני
 10 הקניין הרוחני (כביטויו הקולע בו בחר השופט משאל חשין בענין א.ש.ג.ר. ראו
 11 שם, בעמודים 378 – 379) או מקרים בהם לא ניתן להעניק הגנה אפקטיבית
 12 באמצעות דיני הקניין הרוחני הקיימים (והשו לסייע שהציג השופט שלמה לוין
 13 בענין א.ש.ג.ר. ראו שם, בעמודים 500 – 501). הצדקה לגישה מצומצמת זו
 14 טמונה בשני נימוקים מרכזיים: ראשית, מונן זכות קניינית לבעל רעיון פירושה
 15 יצירת מונופול, המונע תחרות ביחס לאותו רעיון. מבחינה זו המדבר בהגבלת
 16 שימוש קיצונית, ראוי למעט את השימוש בה; שנית, דיני הקניין הרוחני, גם אם
 17 אינם מוחווים הסדר שלילי גורף לאפשרות של יצירת זכויות מסוימות על ידי בתיה
 18 המשפט, הם בודאי גורף קייקה שיש להתחשב בקיומו. במיוחד יש ליחס חשיבות
 19 לרצון לנתק את הממצאים והיצירות למסגרת דיני הקניין הרוחני על מנת להעシリ
 20 את אוצר הידע החברתי, וכגון מכ לשלול הגנה בנתיבים אחרים (לדוגמא,
 21 האינטראס החברתי לעודד ממצאים לרשות פטנטים על מנת להביא להשיפוט הידע
 22 שייצרו). מסיבה זו, השאלה האם קיימת אפשרות לקבל הגנה אפקטיבית על
 23 הרעיון באמצעות דיני הקניין הרוחני נראהתי לי מרכזיות טרם הענקת הגנה מוכחת
 24 דיני עשיית עשר ולא במשפט, לפחות כאשר ניתן להצביע על טעמים חזקים
 25 המצדיקים את ניטוב המונונינים בהגנה משפטית למסגרות הקניין הרוחני
 26 המוכרות בחוק. לתמיכה בגישה המוצמצמת ראו גם דניאל פרידמן, **דיני עשיית**
 27 **עשור ולא במשפט**, 446 – 450 (1998); גרוסקופף, **הגנה על כלבי תחרות** - -
 28 319. דומה כי גישה זו מאפיינת את היחס להלכת א.ש.ג.ר. על ידי בית המשפט
 30 העליון בשנים שחלפו מאז מתן פסק הדין בענין זה (ראו רע"א 502/04 **Buffalo**
 31 **Boots נ' גלי – רשות חניות נעליים**, פ"ד נח(5) 487 (2004); ע"א 9568/05 **شمפני**
 32 נ' "מוביי" בירנបאום בע"מ נתן ב- (25.6.2007); לסקירה ודיוון ראו עופר
 33 גרוסקופף, "הנשך והנסיכות – על היחס שבין דיני עשיית עשר ולא במשפט בין
 34 דיני זכויות יוצרים" **יוצרים זכויות – קריונות זכויות יוצרים** (תש"ט) 201).

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' זקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

הניב השני הוא קביעה כי התנוגות הנבעו מהוועת תחרות בלתי הוגנת, וזאת בשל כך שהיא הפרה של כללי התחרות על פיים מחייבים השונים (וראו גישתו של השופט ברק בעניין א.ש.יר., שם, עמודים 477 – 484. כן ראו גורסקופף, הלגנה על כללי תחרות, פרק שמייני, ובמיוחד עמודים 319 – 330). בנסיבות זה החל בית המשפט בע"א 4437/99 א.ד.ג. מערבות סטריאו ואזעקות לריבכ נ' אפריל טקלין, פ"ד נה(2) 232 (2000), כשאישר את קביעת בית המשפט كما כי השימוש שנעשה על ידי הנבעת במאמץ השיווק של התובעת מהוועת, בנסיבות המקרה שנידון שם, "התנוגות פסולות... הופכת את התעניינות בלתי צודקת....".

10 במקומות אחר עמדותי על הבדיקה בין שני נתיבי ההגנה שתווארו לעיל באופן הבא:
11

“באשר דיני הקניין הרוחני אינם נותנים הגנה לרعيון מסוימים, ניתן, כאמור, לייצור הגנה מקבילה באמצעות דיני עשיית עשור ולא במשפט. עם זאת ההחלה העקרונית שיש מקום להגנה מסוימת על הרعيון, עדין איןנה גוזרת כי דיני עשיית עשור ולא במשפט מחייבים לתפיסה שהגנה זו צריכה להניח קיומה של “זכאות מלאה” לייצור ביחס לרعيון. אין זה מונע כי הגנה בעשיית עשור תניח כי הגנת הרعيון קיימת רק בנסיבות כליל תחרות, המסדריים את דרכי הפעלה הלגיטימיות בין מתחרים. במקרה זה, הגנה שתינתן ליוצר תהיה חלנית בלבד, ומצויה יהיה שונה משמעותית מזו של יוצר הנינה מ-“זכאות מלאה” לפדי דיני הקניין הרוחני.

... דעתם היא שבית המשפט צריך לבחור בין הכרה בקיים זכאות להכרה בקיים מעכזת החרות. לפיכך, האפשרות של הכרה בקיים של כללי תחרות בוגרונו עומדות בחולפה לאפשרות של הכרה בזכאות של היוצר ביחס לרעיוון. במקרים מסוימים, כדוגמת עניין אנימה [ת"א (מחוזי ת"א) 1572/93 אנימה אופנה בע"מ נ' בלאן (ניתן ב- 28.2.1994) על ידי השופט אורן שטרומן] יעדמו שתי החלופות לפני בית המשפט, והוא יהיה רשאי לבחור בינויהם, ובBORNI שעניין א.ש.ר. נמנעה עבם, לא יהיה בית המשפט רשאי להכיר בזכאות (מאחר והדבר מתנגש עם דיני זכויות היוצרים), אך יוכל לעמוד כללי תחרות רואויים".

³³ (גראוסקופף, הגנה על כללי תחרות, עמודים 320 – 322, 323 –).

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' זקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

16. לאור האמור לעיל ניתן לבחון את שני ראיי הتبיעה, זה המותייח לאפשרות הצלוף מחד,
זה המותייח לשકיות הטלית, מאידך. בשני המקרים השאלה המתווררת היא האם בהדר
הגנה במסגרת דיני הרכוני (לרבות דיני הגנת המוניטין) יש מקום להקנות למוצרי
התובעת הגנה במסגרת דיני עשיית עשר ולא במשפט.

האם יש מקום להקנות הגנה לתובעת ביחס לאריזות הצלופן

17. ראייתי לנכון לפתח את הדיוון באירועות הצלפון, מאחר וההכרעה המשפטית בעניין זה היא
7 קלה וברורה. פשיטה כי עיצוב אריזות הצלפון, בהיותו עיצוב סטנדרטי ושגרתי אינו יכול
8 להקנות לתובעת זכאות בהתאם לעקרונות המנחים שנקבעו בעניין א.ש.ר.ר.. עיצוב זה אינו
9 לא חדשני ולא ייחודי, ואף אם מנייה כי הנתבעים יכולים להשים שגשה על ידי יצורן ישראלי
10 אחר (מהטעם של אריזות הצלפון מופיע כיתוב בעברית), אין הוא ראוי להיכלל במסגרת
11 אותן ממצבים יוצאי דופן נוצרת זכאות מכוח דין עשויר ולא במשפט.
12

14. בדומה, התובעת לא הצליחה לבסס טענה כי רכישת אריזות הצלפון על ידי הנتابעים
15. היועתת תחרות בלתי הוגנת בה. מהראיות עולה כי אריזות הצלפון נרכשו על ידי הנتابעים
16. עד טרם החלה התובעת בשיווק שחורה זו בישראל (השיווק של מרבית העיצובים החל רק
17. במאי 2009 שעה שהנtabעים רכשו את הסחורה מה幡על השני בסוף אפריל 2009). מכאן
18. שלא הונח בסיסי עובדתי לטענת התובעת כלפי התובעים ביקשו, בכונת מכוון, להעתיק
19. דוחקה את מוצרייה. השוו ואבחןתו ת"א (מרכו) 31607-11-09 ציפוי דבש בע"מ נ' שימוש
20. מוון מ.ד. בע"מ (ניתן ב-22.11.2011), פיסקה 30.

19. זאת ועוד, המזכיר בסחרה שמצאה את דרכה לשוק המוציארים הקטנים בסין, ונמכרה שם
כמוצר מזך. הדבר געשה אומנם ללא הסכמתו התובעת, אך היה גם לא עשתה כל מאמץ
למנוע זאת (ולו על דרך קבלת הת_hiיבות לבעלויות מהManufacturer הסיני). מנגדם זה,
ובשים לב לאופים של המוציארים בהם עסקין, ולדרך הפעולה הידועה של מפעלים בסין,
אני סבור שיש מקום לקבוע כל תחרותה המונע וርישתה של סחרה, רק מהטעם ש邏果ively
עליה כיתוב בעברית (כיתוב המהווה אינדיקציה לכך שהסחרה יוצרה על פי הזמנה של
יבואן ישראלי). המבקש להזיל את עלות סחרותו באמצעות ייצור בסין נוטל על עצמו
סיכום מסוימים, שאחד המרכזיים בהם (כפי שהייתה ברור היטב לתובעת) הוא שהעיצוב
שיצר ימצא את דרכו לשוקים המקומיים, ויימכר לכל דורש. משחתהמש סיכון זה מבלי
שהתובעת נקטה צעדים כלשהם על מנת למנוע אותו, אין לתובעת אלא להלין על עצמה.
בודאי שאין לאפשר לה הטיל את הסיכון לכך על מתחילה שרכש את הסחרה בשוק
הפתוח בסין.

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' זקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

1 **2** **האם יש מקום להקנות הגנה לטופעת ביחס לשיקיות הטלית**

20. עניין של שיקיות הטלית שונה, ומורכב יותר. מראהוות התרשומי כי הקונספציה העיצובית של שיקיות הטלית פותחה על ידי התובעת, והועתקה בכוננות מכוון על ידי הנتابעים. לא ניתן להתוווכח עם הנתון העובדתי כי התובעת הייתה הראשונה לשוק את שיקיות הטלית (וראו, בין היתר, את עדותו של מר אביחי כהן, בעל חנות "הילולא", אשר רכש מהתובעת את שיקיות הטלית (פרוטוקול 18.11.2010, עמוד 118 שורות 4 – 9), ואת עדות אברהם שטיינברג, סוכנה של התובעת, בדבר ראשונייתה (פרוטוקול 18.11.2010, עמוד 153 שורות 27 – 28 ; שם, עמוד 154 שורה 23)). במצב דברים זה, הדמיון הניכר בין שיקיות הטלית של התובעת (ሞוץ נ/1) לבין שיקיות הטלית של הנتابעים (מווץ נ/2), והעדר תמייה ראייתית של ממש לטענת הנتابעים כי רכשו גם את שיקיות הטלית כሞוץ מודף באחד השוקים, משכנע, בرمלה הנדרשת, כי הנتابעים נתלו את הקונספציה העיצובית מהתובעת.

21. זאת ועוד, התרשםתי כי שיקות הטלת מהוות קונספציה יעוצבת מסוימת, ניתנת להגדלה
וישומית, שיש בה לפחות מידת מסוימת של חדשנות ויחידות. כמו, היא עשויה להיות
ראואה להגנה הן על דרכם הקניינית זכאות והן על דרכם של הגדרת כללי תחרות.

22. כשלעצמו, הדריך העדיפה להן במסגרת דיני עשיית עשר ולא במשפט על קונספסיות
18 עיצוביות של מוציאי אריזה, כדוגמת שיקיות הטלית, היא באמצעות יצירות כליל תחרות
19 המועדים להן ולשמור את היתרונו היחסני הטעון ביצירותו ולא על דרך של הענקת זכאות.
20 דברים שככבותי בקשר להגנה על דגמי אופנה יפים גם לעניין בו עסקין :

23 "שוק האופנה מותופיע בדינמיות רבה: דוגמ' הנראת חדשני היום, עשויי
24 להיות אופנתי מחור ומיושן מהורתיים. בשוק מהיר זה, מעצב הדגמים נהנה
25 מיתרונו טبعי על פני מתחריו, וזאת בשל מרוחה הזמן החדש שדורש למתחרה
26 להזות את הדגם המצליח ולחקתו. יתרון זה, בשים לב לכך שתקופת
27 פריחתו של דגם אופנתי קצרה יחסית, עשוי להוות פיצוי נאות על הזמן
28 והמאפשר אותו משקיע מעצב מקורי ביצירות דגמיו. זאת ועוד, מעצב הצורך
29 לזרות, ויש הסוברים להכתב, את טumo של הקהל הרחב מון ההכרה
30 שתקטיים הפריה הדדיות בין הפועלים בשוק האופנה. אין לדריש מייצרו
31 אופנה שיפעל במונתק מהמתורחש בשוק. וזהו המלומות השלוטות בשוק,
32 וההתאמות לו היוצר לפטומו ההפכפכ של הציבור. מהוות הכרה כל גיגונה.

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' זקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

9 האיזון בין מאפיינים אלה של שוק האופנה מצדיק, לענייניות דעתך, יצירתיות
10 כליל תחרויות, המיעדים להגן ולשמר את היתרונו היחסני הטמון ביצירותיו.
11 עם זאת, אין במאפיינים אלה די על מנת להקנות למעצב, בהיעדר רישום
12 מודגמים, זכאות ביחס לדוגם שעיבצ. קו הגבול הרואוי, לגישתי, מצדיק
13 התשובה בפרמטרים הבאים:

ב. עיתוי החקיקוי – כאמור, בשוק דינמי וモתך יש לייחס חשיבות לא מבוטלת לעמדת ה”זינוק המוקדם”, ממנה נהנה המעקב המקורי. יחד עם זאת, בעולם המודרני מצטצחים יתרון טبعי זה של המעקב המקורי במידה רבה. כך, בעניין אגימה הצלילה הנتابע בתוך חדש אחד להוות את החלטת הדוגם, להעתיקו, וליצור בהיקף מסחרי שמלות-zone. במצב דברים זה ראוי לשחזר באופן משפטיא את היתרון הטבעי ממנו נהנו מעקבים בעבר, ולקבע כי, בכלל, העתקה מידית של דוגם, מיד לאחר שגילה סימני החלטה ראשוניים. מהוות ת硕ות בלתי הוגנת. מרוחק גשומה זהה. אותן יכולות דינמיות

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' זקל ייצור ויבוא ויצוא דברי נוי בע"מ ואח'

1 התחרויות ההוגנות לספק למעצב המקורי, לא רק שיאפשר להם לקוצר ולו
2 חלק מפרות השקעתם, אלא שום יקנה בידם אפשרות לרשותם מודגם,
3 ולזכות באמצעותו בהגנת דיני הקניין הרוחני".
4

⁶ גראוסקופן, הגנה על כללי תחרות, עמודים 325 – 326.).

23. יישום האמור לעיל על עניינו מלמד כי לא ניתן לראות בהעתקת הקונספט העצובי של
8 שקיות הטלית על ידי הנتابים משומש הפרה של כלל התחרות. ראשית, העתקה זו
9 כשלעצמה אינה יכולה ללמד על מדיניות של העתקה שיטית ואוטומטית של מוצר
10 הטובעת. לתובעת כ- 2000 מוצרים, ולא הובאו ראיות כי מתוכם הועתקו מוצרים אחרים
11 ולמעט אריזות הצלפון, שכמוהר הוכיח כי נרכשו מבלי שהנתובעים ידעו שמדובר במוצרים
12 של התובעת). שנית, החעתקה נשתה לאחר שתובעת היה, על פי עדותה שלה, משך זמן
13משמעותי (כשנתיים) ליהנות מהבלדיות הטבעית שהקנתה לה ראשוניותה בשוק. זאת
14 ועוד, ככל שהתובעת סקרה כי יש בידה רעיון מכוון, הקשור להיות מוגן באמצעות מודגס,
15 היה בידה די והותר מנת להבין את הפוטנציאל השיווקי הייחודי של המוצר, ולבקש
16 להגן עליו באמצעות רישום מודגס. העובדה שתובעת נמנעה מפעולות כן, מבלי שתציבע על
17 טעם של ממש בכך, אומרת דרשו.

20. להשלמת התמונה אציון כי גם אם היהי סבור שיש מקום להכיר בזוכות של התובעת
21. בגין לשייכות הטלית, הרי שבשים לב למכלול הנسبות היהי מעצמאם את אוך תקופת
22. הזוכות הזה, ומעמידה על לא יותר משנתיים (לאורך תקופת הבלתיות שתינון מכוח דיני
23. עשיית עושר ולא במשפט ראו עניין **שווה**, פסקה 31). לאור זאת, ובהתחשב בכך שפרק
24. הזמן שהלך בין המועד בו החלת התובעת לשוק שקיות טלית בארץ (אפריל 2007 לפי
25. תצהורה) למועד בו החל שיוקון בארץ על ידי המתבאים (אפריל 2009 לפי תצהירים שלא
26. נסתור בעניין זה) הוא כשנתיים, לא יהיה סביר כי קיימת עילת תביעה גם תחת סברה זו.

סוף דבר

25. מהטעמים שפרטו לעיל, יש לדוחות את התביעה הן ביחס למניות העותקים של אריות
30 הצלפון והן ביחס להעתיקת הקונספט העיוצובי של שקיות הטלית.
31

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 09-09-18395 חיה רבקה וינדלינג יוסקביץ' נ' דקל יצור ויבוא ויוצאה דברי נוי בע"מ ואח'

1 26. בנסיבות המקרה מצאתי לנכון שלא להטיל הוצאות משפט על מי מהצדדים. אכן, בסופו של
 2 יום, לא הצליחה התובעת להוכיח את תביעתה. ואולם, גם אם הנتابעים לא נמצאו
 3 אחראים בדיון, עדין נמצא שמכרו שכורה שעוכבה על ידי התובעת, וממילא קשה להלין
 4 עליה על שביקשה למצות עם את הדיון. בנוסף, התרשםתי שביעין מרכז אחד (העתקת
 5 הקונספט של שניות הטלית) לא מסרו הנتابעים גרסה מלאה וכנה, וגם מטעם זה איני
 6 סבור שיש מקום לפסק הוצאות לטובתם.

7

8

9 המזכירות תשלח עותק מפסק הדיון בדואר רשום לצדים.

10

11 ניתן היום, כי סיון תשע"ב, 10 יוני 2012, בהעדר הצדדים.

12

13

14

15

16

17 פרופ' עופר גרוסקופף, שופט
 18
 19
 20
 21
 22